

Κυριακή 31η Μαρτίου 2024

Κυριακή Β' Νηστειῶν (Γρηγορίου Παλαμᾶ).

(Μαρκ. 2, 1 – 12).

Κατά τή σημερινή δεύτερη Κυριακή τῶν Νηστειῶν ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία παρουσιάζει ὡς πρότυπο ζωῆς καί τιμῶμενο πρόσωπο τόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, Ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης, τόν θαυματουργό. Ὁ μέγας αὐτός ἀστέρας τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μία προσωπικότητα πού ἔπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στή διαμόρφωση τῆς ὀρθόδοξης θεολογικῆς σκέψης. Εἶναι ὁ σοφός νοῦς, πού φωτίστηκε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα καί θεολόγησε γιά τήν οὐσία καί τίς ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ. Ξεχώρισε τήν ἀνθρώπινη σοφία καί κοσμική φιλοσοφία ἀπό τή θεολογία καί τήν ἐμπειρική θεογνωσία. Παρουσίασε τή δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νά μετέχει στήν ἄκτιστη χάρη τοῦ Θεοῦ, τήν προοπτική νά φωτί-

ζεται και να θεώνεται, στηριζόμενος στην απέραντη αγάπη του Ουράνιου Πατέρα του.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς προβάλλεται σαν ζωντανό παράδειγμα του κάθε πιστού, διότι καθιστά τη θεολογία τρόπο ζωής και αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης πραγματικότητας. Η καθημερινότητά μας είναι γεμάτη από την παρουσία και τις ενέργειες του Θεού. Ο ίδιος ο Κύριος μας διαβεβαίωσε ότι μεριμνάει για μας και μας παρακολουθεί με τό στοργικό Του βλέμμα σε κάθε δευτερόλεπτο της ζωής μας. Μας διαβεβαίωσε πώς έχει καταμετρήσει ακόμη και τις τρίχες της κεφαλής μας και πώς ούτε μία τρίχα δεν πέφτει από τό κεφάλι μας, εάν Εκείνος δεν τό επιτρέψει. Κάθε αναπνοή, κάθε σκέψη, κάθε λόγος και κάθε πράξη του ανθρώπου έχει άμεση αναφορά στον Θεό. Δεν υπάρχει ούτε μία ανθρώπινη στιγμή που να είναι αδιάφορη για τον Θεό ή να λανθάνει της προσοχής Του. Άρα τό θέμα δεν είναι πόσο μας σκέφτεται ο Θεός. Ο Θεός μας σκέφτεται και

μᾶς προσέχει συνεχῶς καί ἀσταμάτητα. Τό ζήτημα εἶναι πόσο συνειδητοποιοῦμε αὐτή τή μερίμνα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καί πόσο ἀντιλαμβανόμαστε τήν παρουσία Του στήν ὑπαρξή μας. Ἐπίσης τό ζητούμενο εἶναι πόσο σκεπτόμαστε ἐμεῖς τόν Θεό καί πόσο διψᾶμε γιά μιᾶ ἐπικοινωνία μαζί Του.

Ἐάν καταλαβαίνουμε ὅτι κάθε λεπτό πού ἀναπνέουμε εἶναι δῶρο καί παροχή τοῦ Θεοῦ, πῶς μπορούμε νά ἀδιαφοροῦμε γιά Ἐκεῖνον; Πῶς μπορούμε νά Τόν βάζουμε στό περιθώριο τῆς ζωῆς μας; Πῶς μπορούμε νά ζοῦμε, νά κοινωνοῦμε μέ τούς ἄλλους, νά κινούμαστε καί νά κάνουμε ὅτιδήποτε, χωρίς νά σκεπτόμαστε τόν Θεό; Τό κάνουμε ὅμως! Λησμονοῦμε τόν Θεό συνεχῶς! Φτιάχνουμε ἕνα δικό μας κόσμο ἔξω ἀπό Ἐκεῖνον. Χτίζουμε τή δική μας πραγματικότητα, ἡ ὁποία στηρίζεται στήν ἀπουσία Του. Τόν τοποθετοῦμε στό περιθώριο τῆς διαδρομῆς μας, στό χρονοντούλαπο τῆς σκέψης, στό ὑπόγειο τῆς συνείδησης καί Τόν ἀνασύρουμε

ἀπ' ἐκεῖ μόνον ὅταν Τόν χρειαστοῦμε. Θέλουμε νά ὑπάρχει ὁ Θεός, ἀλλά δέν θέλουμε νά μᾶς ἀφορᾷ. Θέλουμε νά εἶναι διαθέσιμος γιά ὅποτε Τόν χρειαστοῦμε, ἀλλά δέν θέλουμε νά καθορίζει ἡ παρουσία Του τήν κάθε λεπτομέρεια τῆς ζωῆς μας. Αὐτό, ὅμως, μᾶς ὀδηγεῖ στήν ἀποξένωση ἀπό τόν Θεό. Στήν ἄγνοια τοῦ Θεοῦ. Μακριά ἀπό τόν Θεό βαδίζουμε σ' ἕναν λαβύρινθο σκέψεων, ἀποφάσεων, καταστάσεων καί δεδομένων, πού δέν ξέρουμε ποῦ θά μᾶς βγάλει. Ἀγχωνόμαστε, θλιβόμαστε, μπερδευόμαστε, θυμώνουμε, χανόμαστε μέσα στίς ἐπιλογές καί στίς ἀποφάσεις, διότι δέν ξεχωρίζουμε τό σωστό ἀπό τό λάθος, τό ἀπλό ἀπό τό σύνθετο, τό σημαντικό ἀπό τό ἀσήμαντο, τό σοφό ἀπό τό ἀνόητο. Μέ τήν ἀδιακρισία μας πληγώνουμε τούς ἄλλους. Μέ τήν ἀπαιτητικότητά μας χωριζόμαστε ἀπό τούς ἄλλους. Μέ τήν τυφλή ὑποταγή στίς ἐπιθυμίες μας δυστυχοῦμε. Βιώνουμε τό ἀπύθμενο κενό τῆς ἄδειας ψυχῆς, τῆς κούφιας σκέψης, τῆς κοντόφθαλμης λογικῆς, τῆς ἀπαίδευτης καί ἀπάνθρωπης ἐπιστήμης, τῆς

σκληρόκαρδης διαχείρισης, τῆς διασκέδασης πού κουράζει, διαλύει καί στεγνώνει κάθε πνευματική μας ἰκμάδα. Χωρίς τόν Θεό πρωταγωνιστή στή ζωή μας, ἡ ζωή μας γίνεται μία ἀποτυχημένη παράσταση, μία ἐξουθενωτική διαδρομή, μία ἀθεράπευτη ἀσθένεια. Ἡ ζωή χωρίς Θεό εἶναι ἓνα ἄλυτο δράμα, ἓνας ἀβάσταχτος πόνος, ἓνα καταστροφικό ψέμα.

Ὁ σήμερα τιμώμενος καί προβαλλόμενος Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς δίνει σέ ὅλους τό σύνθημα τῆς ἐπανασύνδεσης μέ τόν Θεό. Μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ Θεός εἶναι πρόθυμος νά ἐπικοινωνήσει μαζί μας, ἀρκεῖ ἐμεῖς νά Τόν ζητήσουμε. Μᾶς ἐξηγεῖ τόν τρόπο τῆς ἀληθινῆς κοινωνίας μέ τόν Θεό, πού εἶναι ἡ ἄληστη μνήμη Του. Μᾶς ἀναλύει τήν πρακτική μέθοδο, μέ τήν ὁποία θά συνομιλοῦμε ἀκατάπαυστα μέ τόν Κύριο. Μᾶς παροτρύνει στήν ἀδιάλειπτη καί ἀδιάκοπη προσευχή, ὅπως βιώθηκε μέσα στήν Ὁρθόδοξη Παράδοση. Μᾶς ὑπενθυμίζει πώς ἡ ἐπικοινωνία μέ τόν Θεό εἶναι ἓνα ἄθλημα, ἓνας

ἀγώνας δύσκολος καί ἐπίπονος στήν ἀρχή ἀλλά
 ἐξαιρετικά ὄμορφος καί χαρούμενος. Ἡ προσευ-
 χή δέν εἶναι στιγμές, εἶναι κατάσταση. Εἶναι μό-
 νιμος τρόπος ζωῆς καί συμπεριφορᾶς. Ἡ
 ἀδιάλειπτη προσευχή δέν εἶναι γιά κάποιους
 ἐκλεκτούς, γιά κάποιους ξεχωριστούς πιστούς,
 γιά τούς μοναχούς, τούς ἀναχωρητές καί τούς
 ἡσυχαστές. Ἡ νοερή καί ἀδιάλειπτη προσευχή
 εἶναι γιά ὅλους τούς πιστούς. Ὅλα τά μέλη τῆς
 Ἐκκλησίας μποροῦν νά μετέχουν στό μεγάλο
 δῶρο τῆς συνεχοῦς ἐπικοινωνίας μέ τόν Θεό.
 Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε ἄξιοι νά λάβουμε τήν
 ἄκτιστη θεία χάρη, ἀρκεῖ νά τό θέλουμε, νά τό
 ζητᾶμε καί νά τό ἐπιδιώκουμε. Σ' αὐτό τό με-
 γάλο ἄθλημα τῆς προσευχῆς καί τῆς οἰκείωσης
 τοῦ Θεοῦ δέν θά ἐπιδοθοῦμε μόνοι μας. Χρεια-
 ζόμαστε τή συνδρομή καί τήν καθοδήγηση ἑνός
 πνευματικοῦ ὁδηγοῦ. Χρειαζόμαστε τή συμπα-
 ράσταση καί τή συμπόρευση τοῦ πνευματικοῦ
 μας πατέρα, ὁ ὁποῖος θά μᾶς προφυλάξει ἀπό
 τίς ἀπάτες καί τίς παγίδες τοῦ μισάνθρωπου
 διαβόλου καθώς καί ἀπό τίς πλάνες τοῦ

ἐγωισμοῦ. Χωρίς πνευματικό ὁδηγό αὐτή ἢ διαδρομή καί κάθε προσπάθεια θά μείνει ἄκαρπη. Μέ τήν ταπείνωσή μας στό πετραχήλι τοῦ πνευματικοῦ θά λάβουμε τά δῶρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ ζωή μας εἶναι πολύ σύντομη, γιά νά τήν κατασπαταλήσουμε στήν ἀπουσία τοῦ Θεοῦ. Ὅσο ζοῦμε, προλαβαίνουμε νά συνδεθοῦμε μαζί Του ἀδιάσπαστα καί λυτρωτικά. Μέ τίς πρεσβεῖες τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί μέ τόν φιλότιμο πνευματικό μας ἀγώνα μακάρι νά τό πετύχουμε. Ἀκολουθώντας τήν Ἀγιοπνευματική Ὁρθόδοξη Παράδοση ἄς ξεχάσουμε τά συνθήματα τοῦ κόσμου. Ἄς καλλιεργήσουμε τή νοερή ἐργασία τῆς προσευχῆς. Ἄς ξαναθέσουμε τόν Χριστό ἀπόλυτο κυβερνήτη τῆς ὑπαρξῆς μας, διότι μόνον τότε θά φτάσουμε μέ ἀσφάλεια στό γαλήνιο λιμάνι τῆς σωτηρίας. Ἀμήν.